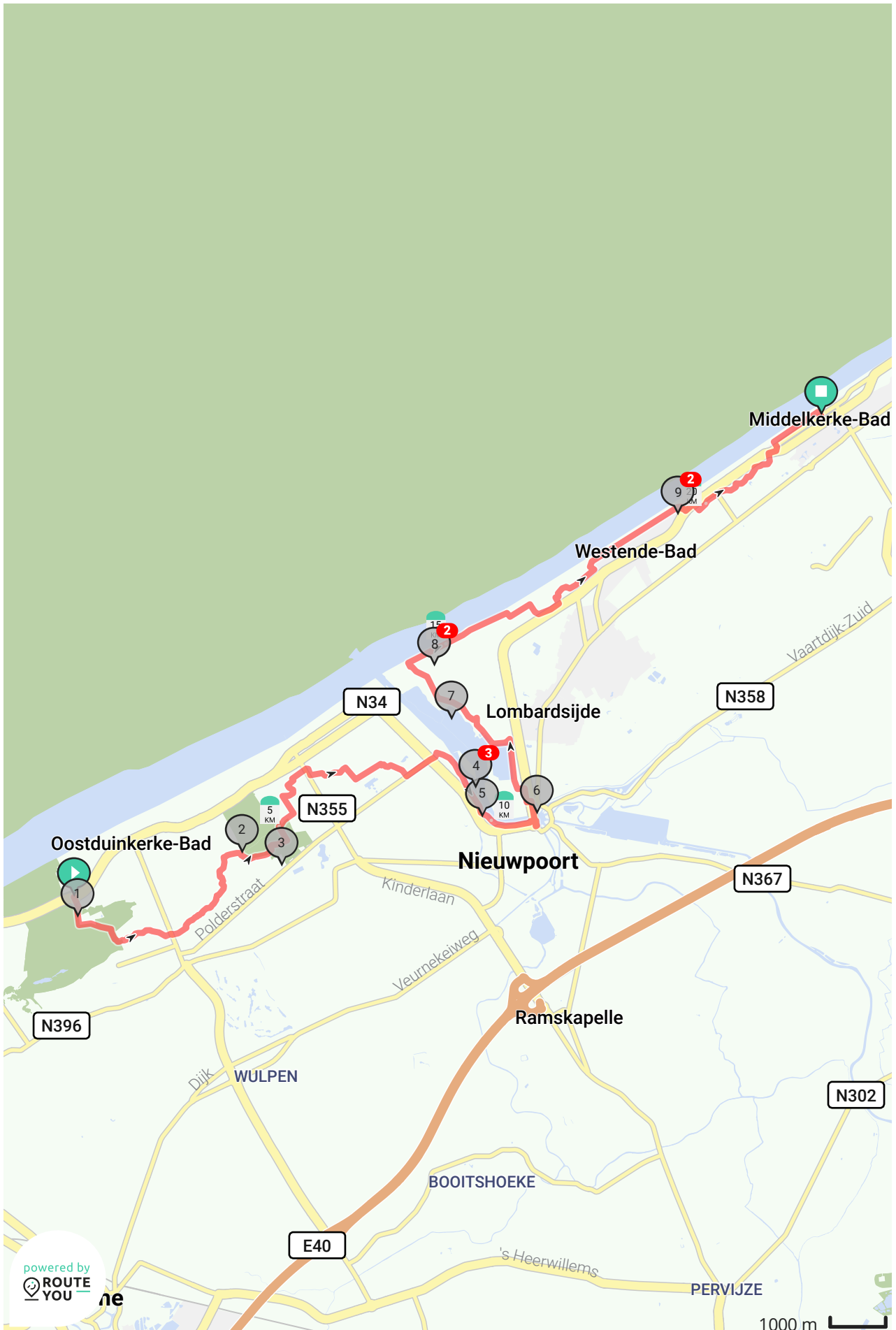

Kust 2021 Etappe 2

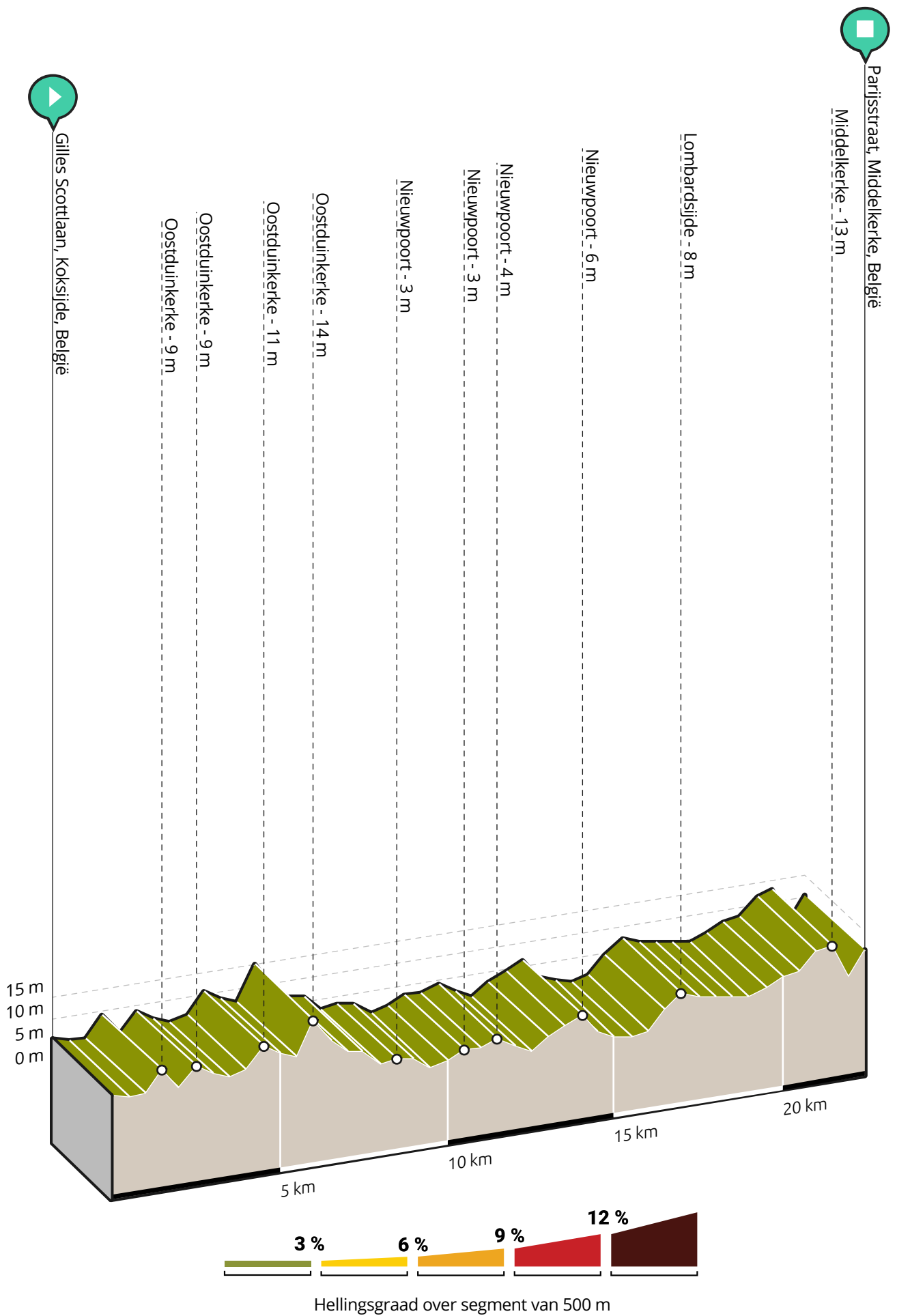
Deze route wordt jou aangeboden door

BartDR

map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou

Kust 2021 Etappe 2

Lengte: 22.47 km

Stijging: 72 m

Moeilijkheidsgraad: 7/10

Gilles Scottlaan, Koksijde, België

Parijsstraat, Middelkerke, België

Routebeschrijving**Bezienswaardigheden****De Doornpanne**

- Afstand langs route: 0.26 km

Afbeelding 1: De Doornpanne

De Doornpanne ligt op een boogscheut van Koksijde. Hier bevindt zich een permanente tentoonstelling over de waterwinning in de duinen en de rijke fauna en flora van het ruim 240 hectare grote natuurgebied. Nergens anders in West-Vlaanderen vind je zoveel duintypes als hier en het fraaiste vergezicht heb je vanaf de Hoge Blekker, met 33 meter de hoogste duintop van de Kust.

Spelleplekke

- Afstand langs route: 3.9 km

Je wandelt door een relict van lage Middeleeuwse duintjes die eeuwenlang begraaasd werden door vee van landbouwers en vissers.

Het gebied links van ons heet de Spelleplekke en is gelegen op het voormalige dorp Nieuwe Yde, dat nu volledig verdwenen is. Yde is verwant met het Engelse 'to hide' en dankt zijn naam aan het feit dat de boten

Afbeelding 2: Spelleplekke (Bron: *Nationaal Visserijmuseum Oostduinkerke*)

konden worden 'verstopt' voor storm en slecht weer. Dit toponiem vinden we terug van Noord-Frankrijk tot in Zeeland, bijvoorbeeld in de namen Lombardsijde en Raversijde.

Het Nieuwe Yde, bevond zich aan de rand van een brede zee-inham, het Vloedgat. Het dorp dat voor het eerst in 1277 werd vermeld, kende zijn grootste bloei in het begin van de veertiende eeuw. Dan begon het Vloedgat dicht te slibben. De aanleg van de Groenendijk bespoedigde dat proces en bezegelde het lot van het dorp. De laatste resten werden in de zestiende eeuw door oprukkende stuifduinen bedolven. Archeologische vondsten in het begin van de vorige eeuw, vooral massa's spelden ('spelle' in het dialect), zorgden voor de naamgeving van die plaats ('plekke').

Het Nationaal Visserijmuseum stelt een interessante selectie van de vondsten op de Spelleplekke ten toon, met onder meer vishaken, munten, aardewerk en uiteraard de spelden!

In dit bijzondere grasland vinden we geel zonneroosje, een typische plant van oude droge en kalkrijke duingraslanden.

Hannecartbos

- Afstand langs route: 4.63 km

Het Hannecartbos werd in de jaren twintig van vorige eeuw aangelegd op een gebied van graslanden en duinakkertjes. De toenmalige eigenaar, de familie Hannecart, wilde er een jachtdomein creëren. Het beoogde doel was niet in de eerste plaats om de biodiversiteit te bevorderen, daarom werd gekozen voor snelgroeïende boomsoorten.

Niet de volle 48 hectaren van het gebied werden

Afbeelding 3: Hannecartbos

bebost. Aan de noordoostelijke rand bevindt zich grasland, evenals aan de zuidrand, waar bovendien nog een kleine zone vroegmiddeleeuwse kopjesduinen voorkomt. Hier en daar vertoont het bos nog parkachtige trekjes, zoals een verwilderde dreef met de bomen netjes in het gelid.

Na aankoop door de overheid en bescherming als natuurreservaat werd voor het bos een drastisch herstelprogramma opgesteld. Zo worden op een oppervlakte van zes hectaren afstervende bomen gekapt om de oorspronkelijke graslanden te herstellen. Het afgrazen gebeurt met de Shetlandpony's in afgebakende gebieden. De beek wordt gesaneerd, de loop ervan door stuwten gereguleerd. Gerichte aanplantingen van inlandse boomsoorten moeten er op termijn voor zorgen dat het bos een grotere variëteit vertoont met een verhoogde natuurwaarde als gevolg.

Jachthaven Nieuwpoort

- Afstand langs route: 9.38 km

Afbeelding 4: Jachthaven Nieuwpoort

Stroomafwaarts van de vissershaven is er de "Eurojachthaven". Er zijn drie jachtclubs die zowat 2000 ligplaatsen beheren. Daarmee heeft Nieuwpoort de grootste jachthaven van Noord-

Europa.

Naast de Eurojachthaven is er in Nieuwpoort aan het Spaarbekken ook nog een jachthaven voor motorboten op de binnenwateren. De capaciteit van om en bij de 200 ligplaatsen, en zijn ideale ligging op een knooppunt van waterwegen dat directe ontsluiting in de richting van Veurne, Diksmuide maar ook Gent en Brugge garanderen, tonen aan dat ook deze jachthaven toonaangevend in zijn soort is.

Vierboete

- Afstand langs route: 9.5 km

Afbeelding 5: Vierboete

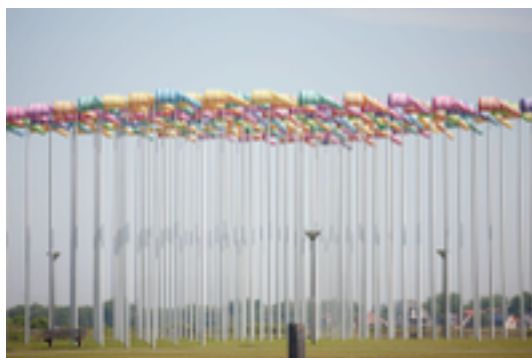
De Vierboete werd gebouwd op het einde van de 13de eeuw en is daarmee één van de oudste vuurtorens van Noordwest-Europa. De naam is een verbastering van het Franse 'bouter le feu' of 'vuur stoken'. In de 19de eeuw werd de toren als monument beschermd en gerestaureerd maar toen de nieuwe moderne vuurtoren op de rechteroever van de IJzer in gebruik werd genomen, verloor de Vierboete zijn functie. In 1914 werd de toren opgeblazen door de Belgische genietroepen. Hij werd nooit meer heropgebouwd.

Kunstwerk 'Le vent souffle où il veut'

- Afstand langs route: 9.5 km

Afbeelding 6: Kunstwerk 'Le vent souffle où il veut' (Bron: Westtoer)

Het kunstwerk "Le vent souffle ou il veut" is een ontwerp van kunstenaar Daniel Buren. Hij wilde voor Beaufort03 een werk maken dat de illusie van een bos zou wekken. In plaats van bomen te plaatsen, creëerde Buren een ontwerp voor honderd vlaggenmasten, met windhanen in verschillende kleuren. Elke windhaan begint en eindigt in een felle kleur en de gekleurde stroken worden, afgewisseld met wit. De stad Nieuwpoort kocht dit imposante werk en plaatste het op de Kromme Hoek in de jachthaven.

Kattesas

5

- Afstand langs route: 9.84 km

Afbeelding 7: Kattesas

25 oktober 1914

Karel Cogge (1855-1922) van de Noord-Watering-Veurne werd op het stadhuis van Veurne ontboden om raad te geven.

Het eerste voorstel van Cogge om de onderwaterzetting te realiseren via de spuisluis van de Veurne-Ambachtvaart werd afgewezen wegens de nabijheid van Duitse eenheden. Cogge stelde daarop voor om het kleinere Oud Veurnesas aan de havengeul – ook 'Spaanse Sluis' en 'Kattesas' genoemd, op 900 meter stroomafwaarts van de Ganzepoot te gebruiken. Het resultaat bleek verwaarloosbaar. Daarop zou besloten worden om het grotere vannensysteem van de Veurne-Ambacht Vaart te gebruiken. Vanaf 29 oktober 1914 werd van daaruit de Ijzervlakte tot Diksmuide onder water gezet. Met succes.

Westfront

6

- Afstand langs route: 11.0 km

Wat heeft Nieuwpoort gemeen met Namen, Brussel,

Afbeelding 8: Westfront (Bron: Westtoer)

Antwerpen, Gent, Kortrijk en Brugge? Overall staat een ruiterstandbeeld van Albert I, de Koning-Soldaat. De rij bronzen ruiters markeert de loop van de Duitse invasie van België in 1914, die voor Nieuwpoort tot staan werd gebracht. Dat gebeurde door de kracht van het zeewater en het slim dirigeren van de sluizen. Maar het water was niet alleen een bondgenoot: het veroordeelde Nieuwpoort ook tot het lot van eerste stad aan het Westfront en dus tot een genadeloze vernietiging. Honderd jaar later is het Koning Albert I-gedenkteken een serene plek in een weids landschap, met water aan alle kanten. De uitgelezen plaats om het verhaal van de onderwaterzetting te vertellen. Dat gebeurt in een hypermodern bezoekerscentrum pal onder het 2500m² grote terras van het monument, met een polyvalente binnencirkel en 3 tentoonstellingsvleugels. het geheel krijgt, heel toepasselijk, de naam 'Westfront Nieuwpoort'. In een interactief computerspel kunt u de sluizen van 1914 bedienen, terwijl u uitkijkt over het sluisencomplex zoals het nu is. Dat alles en nog veel meer in een open, lichte constructie van waaruit u een weids uitzicht hebt over het slagveld van weleer.

Natuurreservaat 'De Ijzermonding'

7

- Afstand langs route: 13.45 km

Afbeelding 9: Natuurreservaat 'De Ijzermonding' (Bron: Westtoer)

Een natuureservaat met een zeldzame rijkdom aan fauna en flora die, behalve in het Zwin, in België zijn gelijke niet vindt. Het zoete water van de IJzer, de enige rivier in België die rechtstreeks in de Noordzee uitmondt, vermengt er zich met het zilte zeewater. Door de getijdenwerking heeft er zich een enig slikken- en schorregebied gevormd, een ideale voedingsbodem voor een rijke variëteit aan bodemdieren zoals wormen, slakken, wieren, schelpen en kreeftachtigen. De voortdurende wisselwerking tussen zout en zoet water in de IJzermonding scheidt tevens een bijzondere biotoop, gekenmerkt door zoutminnende planten zoals de zeekraal, de zeeveegbree en de lamsoor.

Höhe 17

- Afstand langs route: 14.73 km

Afbeelding 10: Höhe 17

Waar het duinenfront in zee uitmondt, ligt een ronde open vlakte die soms onder water loopt, de Seekessel. In de nabijheid bezetten de Duitsers een hoge duintop die ze Höhe 17 noemen, met een zeer goed uitzicht over het duinenfront. De Höhe 17 wordt door de Fransen La Grande Dune genoemd.

Aan de overkant van de Seekessel zaten de geallieerden, verscholen achter de duinen. Nog wat verderop ligt de IJzermonding.

Hier vond op 10 juli 1917 de Operatie Strandfest plaats, de bestorming en inname van het geallieerde bruggenhoofd op de oosteroever van de IJzer. Hier werd ook voor de allereerste keer mosterdgas ingezet, later bekend als leperiet.

Door het strategisch belang van de duintop Höhe 17 zijn er een 20-tal geallieerde pogingen geweest om die te heroveren. Bij één van de bestormingen, op 28 januari 1915, worden de Franse troepen afgeslacht, onder hen de 26-jarige luitenant Pierre Thuret.

Aanvankelijk zijn de Duitsers verrast door de aanval en kunnen de Fransen de duintop innemen. Eens van

de verrassing bekomen, vechten de Duitsers hevig terug en kunnen ze een gunstige positie innemen en van daaruit de Fransen, die maar blijven troepen sturen, gewoon neermaaien.

Na de oorlog wordt voor Pierre Thuret een monument opgericht, het bevindt zich vandaag binnen de muren van het militair kwartier. Het grafmoment werd door de jaren heen wat bouwvallig, maar het 14de Regiment Luchtdeelartillerie zorgde in 2007 voor een nieuwe constructie.

Naast het monument is ook een gedenksteen aangebracht, een stenen kruis met de tekst "onbekende Franse soldaat - gestorven voor Frankrijk", nadat spelende kinderen vlakbij het monument Thuret in juli 1979 (!) nog resten vonden van twee Franse militairen.

Foto: het Duitse Marinekorps bouwt versterkte bunkers en loopgraven in het zand, hoge duintoppen worden gebruikt als uitkijkpost en stelselmatig versterkt (collectie Ronny Van Troostenberghe).

monument Pierre Thuret

- Afstand langs route: 14.87 km

Afbeelding 11: monument Pierre Thuret

Door het strategisch belang van de duintop Höhe 17 zijn er een 20-tal geallieerde pogingen geweest om die te heroveren. Bij één van de bestormingen, op 28 januari 1915, worden de Franse troepen afgeslacht, onder hen de 26-jarige luitenant Pierre Thuret.

Aanvankelijk zijn de Duitsers verrast door de aanval en kunnen de Fransen de duintop innemen. Eens van de verrassing bekomen, vechten de Duitsers hevig terug en kunnen ze een gunstige positie innemen en van daaruit de Fransen, die maar blijven troepen

sturen, gewoon neermaaien.

Na de oorlog wordt voor Pierre Thuret een monument opgericht, het bevindt zich vandaag binnen de muren van het militair kwartier. Het grafmoment werd door de jaren heen wat bouwvallig, maar het 14de Regiment Luchtdoelartillerie zorgde in 2007 voor een nieuwe constructie.

Naast het monument is ook een gedenksteen aangebracht, een stenen kruis met de tekst "onbekende Franse soldaat - gestorven voor Frankrijk", nadat spelende kinderen vlakbij het monument Thuret in juli 1979 (!) nog resten vonden van twee Franse militairen.

Grand Hotel Bellevue

- Afstand langs route: 19.43 km

Afbeelding 12: Grand Hotel Bellevue

Dit gebouw staat vandaag ook bekend als De Rotonde. Dit luxueus palace hotel, ontworpen door de befaamde architect Octave Van Rysselberghe, werd feestelijk geopend in 1911 en volgens de overlevering is dit vandaag het enige gebouw in Westende-bad van voor de Eerste Wereldoorlog...

De Duitsers installeren luchtafweer op het dak en het wordt daarom regelmatig onder vuur genomen door de geallieerden. Het komt zwaar gehavend uit de oorlog maar wordt gered door een stevige betonstructuur.

Het hotel overleeft ook de Tweede Wereldoorlog én de bouwwoede aan de kust. Geen geringe prestatie. Vandaag is het een beschermd monument.

Foto: na de oorlog komen de eerste fronttoeristen de schade met eigen ogen bekijken (collectie Els Bloes).

Grand Hôtel Belle Vue - De Rotonde

- Afstand langs route: 19.46 km

Afbeelding 13: Grand Hôtel Belle Vue - De Rotonde

De stedenbouwkundige aanleg en het stratenplan van Westende werden ontworpen door de architecten Octave Van Rysselberghe en Paul Otlet. Tijdens de twee wereldoorlogen ging hier echter veel van verloren. Er werd bovendien ook veel gesloopt om aan de noden van het toerisme te kunnen voldoen.

Vandaag overleeft er nog een uniek ontwerp van Van Rysselberghe in zogeheten premodernistische stijl. Het is een mijlpaal in zijn oeuvre, dat voorheen eerder aanleunde bij het eclecticisme en de art nouveau.

In dit ontwerp van rond 1910 laat de architect een strak volumespel primeren. Het is een sobere architectuur, waar de constructieve bouwdelen volledig zijn opgetrokken in gewapend beton. Toch is het geen 'ascetische architectuur', maar vinden we er verwijzingen naar de architectuurgeschiedenis in terug: Van Rysselberghe hecht duidelijk belang aan symmetrie en gevelritme en werkt op de gelijkvloerse verdieping zelfs met 'antieke' zuilen... Er zijn dus duidelijke italianiserende elementen aanwezig. De drieledige indeling van de vensters verwijst zelfs naar de renaissance-architectuur van Andrea Palladio.

Door het geheel een wit aspect te geven, wordt het vormenspel en de strakheid nog benadrukt. Na de gedeeltelijke vernielingen tijdens de Eerste Wereldoorlog werd het gebouw hersteld en zelfs nog modernistischer aangekleed. Waar voorheen een rood pannendak de mansardeverdieping bekroonde, werd dit tijdens het interbellum vervangen door een vijfde bouwlaag.

De oorspronkelijke functie als hotel werd in de loop van de tijd gedeeltelijk vervangen door een permanente woonfunctie : vandaag zijn er in het hoofdvolume geen hotelkamers, maar appartementen.

In de rotonde zelf, de halfcirkelvormige uitbouw, zijn er nog 11 hotelkamers en een restaurant dat ook toegankelijk is voor niet-hotelgasten.

Dit meesterwerk van Van Rysselberghe werd in 1983 als monument beschermd. In 1997 kreeg het nog een volledige opknapbeurt.

Vind de route op RouteYou:

Bekijk op mobiel

&rtfuol